

Handläggare
Samhällsbyggnadskontoret
Felix Ockborn
Hållbarhetsstrateg
0857829669
felix.ockborn@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2020-11-27

Sida
1 (5)
Diarienummer
KSM2019-108.210

Mottagare
Hållbarhetsutskottet

Delredovisning av uppdraget Revidering av klimat- och energistrategin

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till hållbarhetsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelseförvaltningens delredovisning av uppdraget att Tyresö kommun ska revidera klimat- och energistrategin noteras.
2. Kommunstyrelseförvaltningens förslag till upplägg för framtagande av en separat klimatplan respektive en separat energiplan godkänns.
3. Förslaget till beslut föreslås finansieras med medel från kommunstyrelsens särskilda anslag för att styrka kommunens klimat- och miljöarbete.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Sara Kopparberg
Chef Samhällsbyggnadskontoret

Beskrivning av ärendet

På Hållbarhetsutskottet den 20 februari 2019 beslutades att;

1. Tekniska kontoret och stadsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att revidera klimat- och energistrategin inom utskottets ansvarsområden.
2. En tidsplan för detta arbete ska tas fram och presenteras för hållbarhetsutskottet snarast.

Dåvarande Stadsbyggnadsförvaltningen svarade i juni 2019 att en ny klimat- och energistrategi skulle tas fram som en handlingsplan under en ny hållbarhetsstrategi, samt att en hållbarhetsstrateg rekryterats för att påbörja arbetet 2020.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till fortsatt inriktning av arbetet

Klimat & energistrategin 2010-2020

Den nu gällande Klimat- och energistrategin i Tyresö kommun gäller för perioden 2010-2020. Strategin arbetades om under 2015 till ett paraplydokument som samlar samtliga mål i kommunens energiplan, energieffektiviseringsstrategi och klimatstrategi. Den övergripande klimatvisionen för kommunen anger att ”Tyresö kommun är klimatneutral 2050”. I strategin finns klimat- och energimål till 2020 samt ett mål till 2030, vilka är avstämde med de då gällande nationella och regionala målen. Målen gäller för kommunen som geografisk enhet, om inget annat anges. Klimat- och energistrategins åtgärder är indelade i sex strategiska områden och finns samlade i bilaga till strategin.

Utvärdering

Under 2020 har en utvärdering av nuvarande klimat & energistrategin genomförts. Baserat på en analys av 2019 års statistik, ser de mål som har 2020 som slutår ut att kunna nås till slutet av året.

	2019
1. Tyresös utsläpp av växthusgaser har minskat med 40% år 2020 (j1990)	49%
2. Fordonsflottan i Tyresö ska vara fossiloberoende 2030	7,5%
3. 20% av de använda drivmedlen i kommunen ska vara biodrivmedel 2020	15%
4. 50% av använda energin i kommunen ska komma från förnybara källor 2020	40%
5. 20% energieffektivisering av kommunens fastigheter till 2020 (j2008)	20,3%
6. 46 % energieffektivisering av kommunala transporter till 2020 (j2009)	46%

Figur: Nuvarande klimat- & energimål och status i slutet av 2019.

Utvärderingen finner dock att ansvaret för klimat- & energistrategin och hur uppföljningen av mål och åtgärder ska göras har varit otydligt, att klimatarbetet skett på olika håll i organisationen utan bred samordning samt att arbetet inte har kommunicerats i någon stor utsträckning, vare sig internt eller externt. Det har också varit otydligt vilka åtgärder som har haft stor effekt på uppfyllelsen av målen och därav svårt att prioritera i arbetet.

Klimatplan med omställningsmål för att uppnå nettonollutsläpp

Sedan 2010 har stora förändringar skett i de internationella, nationella och regionala målen och ramverken för att minska klimatutsläpp, med bland annat antagande av Agenda2030 och Parisavtalet 2015, EU:s nya klimatmål, en nationell klimatlag och nya klimatmål 2017 och nya regionala klimat- och energistrategier. Kommunen tog 2019 fram en koldioxidbudget som anger vilka utsläppsminskningar som krävs för att Tyresö kommun som geografiskt område ska kunna uppnå åtagandet Parisavtalet.

För att driva ett ambitiöst klimatarbete, som är förenligt med nationella och regionala mål och ramverk, med kommunplanens vision och långsiktiga ambitioner för hållbar utveckling och i linje med kommunens koldioxidbudget behövs istället en klimatplan som beskriver när och hur Tyresö ska uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser. Klimatplanen ska göra det tydligt för kommunens verksamheter och för medborgare och näringsliv i kommunen hur de kan bidra till att det övergripande klimatmålet ska nås och göra det möjligt för alla att följa utvecklingen av klimatarbetet i kommunen.

För att nå Parisavtalet har forskning visat att det krävs att städer och samhällen gör omställningar inom 79 olika områden. En positiv aspekt med omställningsmål är att de visar vilka aktiviteter man ska göra mer av för att nå en viss utsläppsminskning. På nationell nivå har klimatpolitiska rådet utvecklat en metodik för att visualisera hur det nationella klimatmålet om nettonollutsläpp 2045 ska nås genom beslutade omställningsmål och tillhörande åtgärder, vilket redovisas online i verktyget Panorama¹ som uppdateras löpande. Samma metodik kan tillämpas av kommuner för att sätta mål och åtgärder som redovisas löpande genom ett verktyg som heter ClimateView.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att en klimatplan fram till 2030 utvecklas utifrån denna metodik. Genom att ta fram specifika omställningsmål för att nå nettonollutsläpp blir det tydligt för kommunens verksamheter hur de kan sätta egna långsiktiga mål och åtgärder i linje med dessa, vilket är förenligt

¹ <https://www.klimatpolitiskaradet.se/en/panorama/>

med hur hållbarhetsmålen i Agenda2030 är integrerade i kommunplanen och styrprocessen. Klimatplanen kommer på så sätt att ha en tydlig koppling till kommunens övergripande styrdokument kommunplanen. De samlade åtgärderna som görs för att nå omställningsmålen redovisas i klimatplanen som är tillgänglig på webben genom verktyget ClimateView för alla att ta del av både internt och externt. Medborgare, föreningar och näringslivet kan se vilka omställningsmål de kan bidra till och därmed medverka i aktiviteter som tas fram och följs upp i samverkan med kommunen. Klimatplanen kommer att visa på den strategiska riktningen för klimatarbetet i kommunen och skall i likhet med andra strategier som utvecklats av samhällsbyggnadskontoret likställas med policy enligt kommunens styrdokument.

Kostnaderna för licensavgifter och konsultstöd från ClimateView för 2020-2021 uppgår till 90 000 kr.

Förslaget till beslut föreslås finansieras med medel från kommunstyrelsens särskilda anslag för att styrka kommunens klimat- och miljöarbete.

Energiplan

I stället för en integrerad klimat- & energistrategi, kommer en energiplan i enlighet med lag (1977:439) om kommunal energiplanering att tas fram separat. Energiplanen är kopplad till kommunplanens målområde 3 och är en del av Samhällsbyggnadskontorets mål att leverera en samhällsstruktur som möter behovet hos Tyresöborna i dag och för kommande generationer. Denna plan kommer att ha fokus på hur en trygg långsiktig energiförsörjning till kommunen ska säkerställas i enlighet med utvecklingsprogrammet i översiktsplanen, bl.a. hur effektfrågan i elnätet ska hanteras. Klimatplanen i sin tur kommer att innehålla de direkta aktiviteter som görs för att minska energiåtgång i kommunen som t.ex. energieffektiviseringsåtgärder.

Klimatplanen och energiplanen har olika målgrupper, används i olika skeenden och kommuniceras på olika sätt, men kommer tillsammans att ge stöd för strategisk utveckling inom en rad områden, som t.ex. utveckling av hållbar energi som sol och fjärrvärme och planering för ökad elektrifiering av fordon.

Klimatplanen och energiplanen kommer att utgöra stöd för kommunens verksamheter att bidra till mål 7 *Hållbar energi för alla*, mål 11 *Hållbara städer och samhällen* och mål 13 *Bekämpa klimatförändringarna* i Agenda 2030, som är integrerad i kommunplanen.

Tidplan

Arbetet med att ta fram omställningsmål kommer att påbörjas under slutet av 2020 och en första version av klimatplanen med omställningsmålen, för hållbara transporter med tillhörande åtgärder, planeras att redovisas för Hållbarhetsutskottet i februari för att kunna publiceras externt i slutet av

kvartal 12021. Klimatplanen kommer ständigt att utvecklas allt eftersom flera omställningsmål och åtgärder beslutas och kan redovisas i ClimateView.

Prövning av barnets bästa

Ärendet bedöms inte beröra barn varför någon prövning av barnets bästa inte har genomförts. En prövning av barnets bästa kommer att göras i framtagandet av Klimatplanen.